

DOLENJSKI GOZDAR

glasilo delavcev
gozdnega gospodarstva
novo mesto

LETNIK XXII.

JANUAR 1985

ŠTEVILKA 1

Sečnja pozimi

Sečnje pozimi so nasplošno nevarnejše kot sečnje v letnem obdobju. Na povečano nevarnost vplivajo snežne padavine, zasneženo drevje, snežna odeja in mraz.

Snežne padavine močno zmanjšujejo vidljivost in zmožnost opazovanja gibanja drevesa med nagnjenjem. Nevarneje je podirati drevje tudi tedaj, kadar je na drevju svež in suh, torej sipek sneg. Med delom se vsipava z drevja često v obliki snežnih zaves, kar zmanjšuje vidljivost in pozornost pri delu. Delo v takih razmerah ni zaželeno.

Snežna odeja že sama zase otežkoča gibanje po terenu in hitrost umika ob nevarnostih.

Pod snegom pa so često skrite razne ovire (veje, korenine, kamenje, jame ipd.), ob katerih se lahko spotaknemo ali zdrsnemo in je nevarnost za poškodbe še večja. Zato je potrebna med delom v takih razmerah povečana pozornost na možne nevarnosti, kar velja še posebno pri delu z motorno žago.

Čeprav s splošno varnostno zakonodajo delo v snegu ni prepovedano, ponekod prepovedujejo sečnje, če gre za visok, sipek in mehak sneg (pri nas doslej povprečno nad 60 cm visok in sipek sneg, nad 25 cm višine, če se še ni otresele z drevja).

Med delom v snegu je treba uporabljati lopate. Med drugim je to potrebno tudi za odmetavanje snega v predvidenih smereh umika pri podiranju drevja.

Delo v hujšem mrazu je nevarnejše, ker je človek manj okreten, pozornost pri delu je zmanjšana, obstaja pa tudi povečana nevarnost za vibracijska obolenja. Poleg tega se z nižjimi temperaturami zmanjšuje

je elastičnost lesnih vlaken, les postane krhek, s tem pa se povečajo nevarne možnosti nekontroliranih lomov (npr. ščetine pri podiranju lesa, pri prežagovanju ipd.) in padanje vejevja med podiranjem.

Tudi glede dela pri nizkih temperaturah splošna varnostna zakonodaja zaenkrat ne

postavlja omejitev, čeprav je to s stališča varnosti pri delu resno vprašanje. Nekatere organizacije so sicer samoiniciativno določile povprečno dnevno zgornjo mejo nizke temperature, do katere so sekaška dela še dovoljena, npr. do -12°C , kar velja tudi za našo organizacijo.

Z izbiro manj nevarnih terenov za sečnjo v zimskem času je mogoče zmanjšati nevarnosti, ki prete delavcem med delom. Načeloma je treba izbirati ravne ali manj nagnjene terene, kjer ni štrlečih

skal, nestabilnega kamenja, kjer ni jam, prepadnic, razmetanega vejevja in podobnih ovir, ki še posebno ogrožajo varno delo. Splošno koristno je tudi, da se za zimske sečnje odreja sečišča v bližini cest, ki se jih pozimi pluži.

Organizatorji dela so zato dolžni že pri načrtovanju letnih sečenj upoštevati opisane nevarnosti zimskih sečenj in temu primerno prilagoditi razvrstitvev oz. dinamiko sečenj po posameznih gospodarskih enotah in oddelkih.

Ker predstavljajo zimske sečnje v določenih ekstremnih podnebnih ali terenskih razmerah ter v njihovih medsebojnih kombinacijah (sneg—mraz—pledica—žled...) izredno povečano nevarnost za poškodbe in zdravje delavcev, bi bilo prav gotovo potrebno ugotoviti in nato opredeliti razmere, pri katerih je treba z delom v gozdu prenehati. Pri reševanju tega vprašanja bi morali poleg gozdarskih tehnologov sodelovati strokovnjaki za varstvo pri delu, zdravniki, specialisti za medicino dela, strokovnjaki za fiziologijo dela ipd., ki bi lahko

Spredaj zanimivo lep koš, zadaj že sadovi premene.

prispevali k ergonomsko celoviti ureditvi tega vprašanja.

Dokler pa to ne bo urejeno na opisan način, so dolžne gozdnogospodarske organizacije samostojno urejati to vprašanje in pri tem delo dopuščati ali prepovedati predvsem le na podlagi ogledov delovnih razmer na kraju samem ter ob upoštevanju dosedanjih okvirnih kriterijev oziroma kriterijev, ki bodo v kratkem nanovo predlagani v sprejem organom samoupravljanja.

BOGOMIR ŠPILETIČ, varn. inž.

TOK Novo mesto: v letu 1984 po pričakovanjih

Ob zaključku poslovnega leta je čas, da se ozremo nazaj in kritično presodimo naše delo, da bi s pridobljenimi izkušnjami gospodarili in delovali v prihodnje še bolje. Za poglobljene analize je še nekoliko prezgodaj, kljub temu pa se naši uspehi in neuspehi kažejo

a) Odkazilo in gozdna proizvodnja:

	izvršeno 1984	72.098 m ³ etat	%
— odkazilo	62.440 m ³	36.200 m ³ načrt	87
— prodaja lesa	33.258 m ³	blag. pr.	92

Delavci toka so posekali 11.520 m³, delavci tozdov 2.720 m³. Skupaj so delavci GG posekali 14.270 m³, kar je 43% prodanega lesa.

S traktorji toka smo spravili 4600 m³, s pomočjo tozdov 3.100 m³, v režiji toka (obrniki) 5.500 m³. S posredovanjem toka je bilo torej opravljenih skupaj 13.200 m³ ali 40% prodane količine.

Načrta blagovne proizvodnje nismo izpolnili v celoti, izpad pa je bil pričakovan. Razlogov za to je bilo več:

— pomanjkljiva priprava in organizacija dela,

— fluktuacija delavcev v neposredni proizvodnji v toku (v letu 1984 odšlo 5 delavcev ali 17%),

Premična servisna delavnica za popravilo gradbenih strojev in kamionov je že velikokrat dokazala svojo koristnost.

že sedaj v doseženih količinah kazalcih o odkazilu, o gozdni proizvodnji in o opravljenih gozdnogojitvenih delih. Ti kazalci označujejo naš uspeh sicer samo enostransko, ker ne osvetljujejo dovolj vsebine opravljenega dela.

— tozdi niso v celoti izpolnili svojih obveznosti (po načrtu bi morali posekati od 5.000 do 6.000 m³),

— lastniki gozdov iz leta v leto manj posekajo sami.

Če gornje podatke primerjamo s prejšnjimi, je zaskrbljujoč zastoj, saj se končnemu cilju, poseku celotnega etata listavcev v zapoznelih redčenjih, prepočasi približujemo.

b) Načrt gozdnogojitvenih del smo po normah urah presegle za 6%. Preseganje gre v glavnem na račun direktnih premen. Kljub preseženemu načrtu po količini pa ne smemo biti v celoti zadovoljni iz naslednjih razlogov:

— zaostajajo dela v negi naravnega mladja, pri negi gošč in v zapoznelih redčenjih,

— kakovost opravljenih gozdnogojitvenih del še vedno ni na primerni višini,

— premajhno je vključevanje lastnikov gozdov v ta dela.

Tako za zaostajanje kot za kakovost opravljenih del je krivo premajhno število ustreznih delavcev pri pripravi in izvedbi del.

c) Odpiranje zasebnih gozdov se z združenimi sredstvi za naložbe pri GG uspešno uresničuje tudi pri naši organizaciji. Leta 1984 sta bili zgrajeni dve cesti:

— Jurka vas, odd. 81, dolga 3,0 km, in Škofova košeni-

ca—Pendirjevka, dolga 2,4 km. Obe cesti skupaj sta nas stali 16.857.636 dinarjev.

Letos bo potrebno resneje urediti kadrovske politiko, dokončno pa se bomo morali dogovoriti tudi o organiziranosti toka.

RADOVAN LAPANJE, dipl. inž.

PROIZVODNJA IN ODKUP DO KONCA DECEMBRA

1984

Presežek v družbenih gozdovih, zaostanek v zasebnih

			IGLAVCI	TEHN. LIST.	GOLI	PROST. LES	SKUPAJ
TOZD NOVO MESTO	načrtovano	m ³	3.443	8.038	4.478	5.779	21.738
	doseženo	m ³	3.458	6.279	5.996	6.564	22.297
	%		100	78	134	114	103
TOZD STRAŽA	načrtovano	m ³	9.692	9.115	3.620	4.815	27.242
	doseženo	m ³	10.243	8.388	3.988	4.639	27.258
	%		106	92	110	96	100
TOZD PODTURN	načrtovano	m ³	22.187	6.273	3.057	3.674	35.191
	doseženo	m ³	22.692	4.956	5.454	2.866	35.963
	%		102	79	178	78	102
TOZD ČRMOŠNICE	načrtovano	m ³	9.762	9.924	4.825	2.464	26.975
	doseženo	m ³	10.300	8.015	6.298	3.206	27.819
	%		106	81	131	130	103
TOZD ČRNOVELJ	načrtovano	m ³	4.887	5.477	6.767	4.727	21.858
	doseženo	m ³	4.800	6.080	5.342	5.702	21.924
	%		98	111	79	121	100
TOK TREBNJE-družb.	načrtovano	m ³	500	342	675	314	1.831
	doseženo	m ³	779	339	441	319	1.878
	%		156	99	65	102	103
SKUPAJ DRUŽB. GOZDOVI	načrtovano	m ³	50.471	39.169	23.422	21.773	134.835
	doseženo	m ³	52.272	34.057	27.519	23.296	137.144
	%		104	87	117	107	102
TOK NOVO MESTO	načrtovano	m ³	7.950	13.730	5.630	8.890	36.200
	doseženo	m ³	8.176	10.840	5.104	6.496	30.616
	%		103	79	91	73	85
TOK ČRNOVELJ	načrtovano	m ³	1.035	15.235	5.890	1.130	23.290
	doseženo	m ³	1.132	10.326	3.219	1.651	16.348
	%		111	68	55	146	70
TOK TREBNJE	načrtovano	m ³	1.900	3.900	1.500	3.100	10.400
	doseženo	m ³	2.342	3.992	0	2.030	8.364
	%		123	102	-	65	80
SKUPAJ ZASEBNI GOZDOVI	načrtovano	m ³	10.885	32.865	13.020	13.120	69.890
	doseženo	m ³	11.670	25.158	8.323	10.177	55.328
	%		107	77	64	78	79
SKUPAJ GG	načrtovano	m ³	61.356	72.034	36.442	34.893	204.725
	doseženo	m ³	63.942	59.215	35.842	33.473	192.472
	%		104	82	98	95	94

Planaska služba

Tozd Transport in gradnje je vse bolj opremljen. Na fotografiji je 2500-litrska cisterna, ki prihrani mnogo poti pri oskrbi z gorivom. Drži približno toliko, kolikor goriva naši kamioni porabijo v enem dnevu.

OPRAVLJENA GOZDNOGOJITVENA DELA od 1. 1. do 31. 12. 1984

TOZD, TOK	PLAN IZVR.	PRIPRAVA TAL.		POGOZDOVANJE		INDIR. PREM.	ORŽETEV		ČIŠČENJE		REDČENJE		OST. DELA O, N, V, UR	VARST. POSEK	V R E D N O S T		
		O, p, N, ha	Nagači	O, p, Sp	N, Sp		N, I, II	N, I, II	M, G, S, Obv	Nagači	Prvo	Poveš.			GOJENJE	ODKAZILO	SKUPAJ
01 TOZD NOVO MESTO	plan izvr. %	9,35 11,47 122,7	5,00 5,00 100,0	11,65 12,20 104,7	5,00 5,00 100,0	-	85,30 96,40 113,0	45,25 37,35 82,5	39,10 50,50 129,2	109,96 100,13 91,1	47,50 57,85 121,8	44,00 40,00 90,9	2,528 1,943 76,9	875 862 98,5	15,343,528,00 15,525,873,50 101,2	3,893,619,00 3,893,619,00 100,0	19,237,147,00 19,419,492,50 100,9
02 TOZD STRAŽA	plan izvr. %	9,60 11,83 123,2	3,42 3,12 91,2	5,80 7,82 134,9	3,42 3,12 91,2	-	74,55 64,01 85,9	21,28 10,13 42,6	66,41 77,83 117,2	17,66 17,90 101,4	77,74 69,18 89,0	50,59 53,18 105,1	1,134 1,610 142,0	4,745 6,315 133,1	14,505,101,00 15,881,178,50 109,5	3,893,619,00 3,893,619,00 100,0	18,398,720,00 19,774,797,50 107,5
03 TOZD PODTURN	plan izvr. %	69,52 68,35 99,3	- - -	25,50 32,54 127,6	- -	-	117,10 115,50 98,6	- -	90,00 76,20 84,7	19,00 27,70 145,8	42,50 49,10 115,5	- -	2,356 2,241 95,1	4,600 5,712 124,2	16,746,170,00 20,618,765,50 123,1	3,893,619,00 3,893,619,00 100,0	20,639,789,00 24,512,384,50 118,5
04 TOZD ČRMOŠNJICE	plan izvr. %	13,60 13,40 98,5	2,90 4,00 137,9	11,60 12,20 105,2	2,90 4,00 137,9	14,00 3,00 21,4	44,70 45,20 101,1	9,00 10,50 116,7	8,00 43,50 543,7	64,50 28,60 44,3	48,50 52,50 108,3	- -	1,166 657 56,4	1,960 1,556 79,4	10,354,298,00 10,467,958,00 101,1	3,893,619,00 3,893,619,00 100,0	14,247,917,00 14,361,577,00 100,8
05 TOZD ČRNO MELJ	plan izvr. %	9,60 11,65 121,4	15,00 15,40 102,7	13,10 18,52 141,4	15,00 14,98 99,9	21,00 15,00 71,4	61,40 33,70 54,9	122,70 69,70 56,8	55,80 90,25 161,7	164,75 227,35 138,0	69,00 84,80 122,9	179,69 141,00 78,5	1,600 2,485 155,3	880 103 11,7	26,197,823,00 28,144,364,00 107,4	3,893,619,00 3,893,619,00 100,0	30,091,442,00 32,037,983,50 106,5
13 TOK TREBNJE-SLF	plan izvr. %	1,40 2,05 146,4	0,50 - -	1,70 2,05 120,6	0,50 -	1,50 -	9,50 4,40 46,2	- -	24,00 13,00 54,2	7,10 6,20 87,3	8,00 14,25 178,1	- 2,80	190 127 66,3	88 116 131,8	2,174,988,00 1,884,459,50 86,6	258,570,00 258,570,00 100,0	2,433,558,00 2,143,029,50 88,1
SK DRUŽBENI SEKTOR	plan izvr. %	113,07 118,75 105,0	26,52 27,92 105,0	69,35 55,33 79,8	26,32 27,10 101,0	36,50 18,00 49,3	392,55 359,21 91,5	193,23 127,68 66,4	283,31 351,23 124,0	382,97 407,88 106,5	293,24 327,68 111,7	274,28 236,98 86,4	8,974 9,063 101,0	13,148 14,664 111,5	85,321,908,00 92,522,599,50 108,4	19,726,665,00 19,726,665,00 100,0	105,048,573,00 112,249,264,50 106,8
11 TOK NOVO MESTO	plan izvr. %	3,10 - -	36,30 61,01 196,8	- 1,00 -	37,30 1,00 -	41,00 20,30 49,5	183,60 173,27 94,4	103,00 74,25 72,1	119,00 105,86 89,0	91,20 61,68 67,4	115,00 61,68 53,6	2,250 2,319 103,1	525 1,451 276,4	28,567,931,00 30,500,925,50 106,8	10,724,011,00 10,724,011,00 100,0	39,291,942,00 41,224,936,50 104,9	
12 TOK ČRNO MELJ	plan izvr. %	14,00 15,17 108,4	27,20 20,97 77,1	14,00 27,94 199,6	27,20 27,10 99,6	12,00 - -	99,30 131,16 132,1	131,20 119,94 91,4	87,70 63,25 72,1	42,60 54,91 128,9	28,00 2,00 7,1	125,50 64,35 51,3	1,542 1,292 83,8	45 313 695,6	23,609,461,00 20,934,209,50 88,7	6,170,169,00 6,170,169,00 100,0	29,779,630,50 27,104,379,00 91,0
13 TOK TREBNJE-ZS	plan izvr. %	3,95 7,00 177,2	1,70 0,70 41,2	4,20 7,36 175,2	1,70 0,80 47,1	6,00 11,85 197,5	27,80 25,95 93,3	- -	101,35 76,45 75,4	19,70 9,40 47,7	31,00 37,10 119,7	45,00 30,91 68,7	390 837 214,6	128 136 106,2	8,654,893,00 8,160,106,50 94,3	2,684,556,00 2,684,556,00 100,0	11,339,449,00 10,844,662,50 95,6
SK ŽASBENI SEKTOR	plan izvr. %	17,95 25,27 140,8	65,70 82,68 125,8	18,20 36,30 199,4	66,20 76,22 115,1	59,00 48,80 82,7	127,10 177,41 139,6	314,80 293,21 93,1	292,05 213,95 73,3	181,30 170,17 93,9	150,20 100,54 66,9	285,50 156,94 55,0	4,182 4,448 106,4	698 1,900 272,2	60,832,285,00 59,595,241,50 98,0	19,578,736,50 19,578,736,50 100,0	80,411,021,50 79,173,978,00 98,5
SK GG NOVO MESTO	plan izvr. %	131,02 144,02 109,9	92,52 110,20 119,1	87,55 121,63 138,9	93,02 103,32 111,1	95,50 66,80 70,0	519,65 536,62 103,3	513,03 420,89 82,0	575,36 565,23 98,2	564,27 578,05 102,4	443,44 428,22 96,6	559,78 393,92 70,4	13,156 13,511 102,7	13,846 16,564 119,6	146,154,193,00 152,117,841,00 104,1	39,305,401,50 39,305,401,50 100,0	185,459,594,50 191,423,242,50 103,2

Delovanje izobraževalnega centra v letu 1984

Šolalo se je 93 učencev in delavcev.

Izobraževalni center deluje v Gozdnem gospodarstvu Novo mesto v okviru splošne službe kot dislocirani oddelek GŠC iz Postojne.

V centru usposablamo delavce za osnovni gozdarski poklic — sekač in gojitelj. Poleg tega opravijo v centru učenci vseh letnikov gozdarske šole iz Postojne prakso iz proizvodnega dela. Po končanem dvoletnem šolanju pa opravijo učenci smeri A-gozdar pripravništvo v trajanju 6 mesecev. Poleg omenjene dejavnosti je v načrtu dela izobraževalnega centra usposabljanje delavcev za sečno in izdelavo drevja ter gojitvena dela v gozdarstvu. Naloga izobraževalnega centra je tudi, da seznanja ljudi in zlasti mladino z gozdovi in gozdarsko dejavnostjo.

Vse omenjene načrte smo v letu 1984 uresničili.

V januarju smo uspešno zaključili pripravniški staž s sedmimi učenci — pripravniki, ki so končali srednje usmerjeno izobraževanje, smer A — gozdar. Ti učenci so začeli opravljati pripravništvo že v letu 1983 in ga zaključili z januarjem 1984. Marca smo uspešno opravili trimesečni tečaj za poklice sekač s skupino 11 delavcev. Tečaj se je začel že v decembru 1983. Gojitveni del

tečaja smo zaradi neugodnih vremenskih razmer opravili v juniju in juliju. Marca 1984 smo pričeli z novim tečajem za gozdne delavce sekače in gojitelje in ga zaključili v začetku junija. Tečaja se je udeležilo 10 tečajnikov. Vmes smo v marcu organizirali kratek seminar za motožagarje, ki se ga je udeležilo 5 delavcev iz obtesovalnice v Straži. Od aprila do junija pa smo imeli na proizvodnem delu prve tri letnike usmerjenega izobraževanja (gozdarstvo) iz Postojne. Proizvodno delo je v minulem

letu opravljalo 37 učencev gozdarske šole iz Postojne. V avgustu je začelo opravljati pripravništvo s področja del in nalog sekača in gojitelja 5 učencev v trajanju 6 mesecev. Konec oktobra smo pričeli s tretjim tečajem za sekače in gojitelje, ki ga bomo zaključili konec januarja 1985. Udeležuje se ga 18 tečajnikov. Poleg naših delavcev smo v te tečaje vključili tudi kmete kooperante in delavce drugih DO, ki opravljajo podobno delo.

Iz poročila je razvidno, da je šlo lani skozi razne oblike us-

posabljanja in izobraževanja 93 delavcev in učencev.

Izobraževalni center se je vključil v delo izobraževanja in spoznavanja ljudi z gozdom tudi izven delovne organizacije. V okviru tedna gozdov in ob drugih priložnostih smo skupaj z DIT Gozdnega gospodarstva Novo mesto organizirali prikazovanje filmov z gozdarsko tematiko.

Delo izobraževalnega centra je bilo v letu 1984 zelo pestro in včasih časovno preveč zgoščeno, kar pa zaradi kvalitete usposabljanja in varnega dela ni dobro. To bomo upoštevali v načrtu za leto 1985 in temu ustrezno razporedili trajanje posameznih izobraževalnih ciklov. Tako nameravamo v januarju in februarju 1985 zaključiti usposabljanje pripravnikov in zaključiti s tečajem za sekače in gojitelje.

Od marca do junija 1985 bomo imeli na proizvodnem delu vse štiri letnike usmerjenega izobraževanja s področja gozdarstva.

V jesenskem terminu, od avgusta dalje, pa predvidevamo organizirati 2 tečaja za gozdne delavce sekače in gojitelje.

Da bo omogočeno čim boljše izobraževanje, morajo svoje prispevati tudi temeljne organizacije in sprejemati na delo delavce časovno bolj usklajeno.

TONE KRUH

Delavci tozda Transport in gradnje na cesti ob Komarne vasi do Belih sten: miner Ivan Mirtič, strojnik Brane Šenica in voznik cisterne Tone Zupancič.

Novice iz Podturna

Iz gozdne drevsnice Rožek v Podturnu smo v letu 1984 odali za pogozdovanje kar 340.000 smrekovih sadik. Doma smo jih posadili 104.000 in tem predvideni načrt pogozdovanja preseglji za 36 odstotkov.

20. decembra so naše kuharice skuhale zadnji topli obrok v stari menzi. Potem so monterji tozda Butan plin iz Ljubljane odklopili plin in predstavili plinski kontejner. Istočasno smo seveda v nove prostore preselili tudi oba štedilnika in kotel. Vendar do konca leta menza zaradi manjših nedokončanih del ni obratovala in smo imeli vsi suho hrano. V močno zmanjšanem obsegu, ker so bili gozdni delavci zaradi slabega vremena doma, je pričela menza obratovati 3. januarja. Več o novi pridobitvi bodo člani skupnosti slišali na sindikalni konferenci, ostali pa v članku, ki bo objavljen v eni od prihodnjih števil našega glasila.

V petek, 21. decembra, je sindikalna organizacija našega tozda organizirala v gostišču Pri Henriku v Loški vasi silvestrovanje. Srečanja ob koncu leta se je udeležilo 53 delavcev in njihovih zakonskih tovarišic oziroma tovarišev. Prireditev smo popestrili s srečelovom in igrami. Po sklepu izvršnega odbora našega

sindikata je prispevek znašal 500 din za zaposlenega in za nečlana 800 din.

Na silvestrovanju našega tozda so bila vsem petdesetletnikom ob izrečenih čestitkah izročena tudi priložnostna darila. V letu 1984 so v tozdu Gozdarstvo Podturn pričakali Abrahamova leta naslednji tovariši: Alojz Bobnar, delovodja, 27. junija, Rudi Gorše, traktorist, 28. avgusta, Anton Avguštin, vzdrževalec cest, 15. septembra. Vsem slavljencem še enkrat iskreno čestitamo ter jim želimo še mnogo zdravih in uspešnih let.

V soboto, 22. decembra, smo se na pokopališču v Podturnu za vedno poslovili od našega najstarejšega upokojenca, 83-letnega nekdanjega gozdnega delavca Franca Markoviča. Pogreba se je udeležilo veliko številno krajanov. V nagovoru ob odprtem grobu smo se spomnili težkih razmer v gozdu, v katerih je pokojnik delal v letih pred vojno in takoj po njej, in se mu zahvalili za njegov prispevek pri razvoju našega tozda.

V obračunskem mesecu decembru (ob 26. novembra do 26. decembra) je naš Timberjack s posadko Miha Fabijan in Branko Avguštin po dogovoru gostoval pri toku Novo

Komarna vas — Bele stene

Ostra zima je začasno prekinila gradnjo najdaljše od štirih v letu 1984 načrtovanih gozdnih cest na širšem območju Gač in Starega tabora.

Delavci tozda Transport in gradnje so konec avgusta 1984 pričeli z zemeljskimi deli pri gradnji gozdne ceste Komarna vas—Bele stene, dolge 5478 m, in odcepa na Škrilj, v dolžini 944 m.

Zaradi gospodarnejše gradnje smo delali na treh odsekih. Pred prekinitvijo del so bila na začetnem 760 m dolgem odseku opravljena zemeljska in utrditvena dela z odvodnjavanjem skoraj v celoti, na ostalih dveh odsekih, skupaj dolgih 1250 m, pa so opravljena zemeljska dela.

Gradnja bo predvidoma končana do začetka jeseni letos. Predračunska vrednost del po kalkulacijah iz avgusta 1984 znaša 30,328.836 din, dejanska

pa je z ozirom na stopnjo inflacije nepredvidljiva. Nosilec investicije je tozdu Gozdarstvo Črmošnjice.

MATIJA MAZOVEC

Anton Murn z grederjem na cesti Komarna vas—Smrečnik. Zaradi hudega mraza tega dne ni bilo več mogoče delati z grederjem.

mesto. V podturnskem hribu je spravil k cesti 510 m³ hlodovine listavcev.

Dokončni obračun ob koncu leta je pokazal, da je skupina naših sekačev v redčenju za tok

Novo mesto izdelala v zasebnih parcelah nad Verdunom 550 prm drv in 157 m³ hlodovine listavcev.

SLAVKO KLANČIČAR, dipl. inž.

Koliko »konj« nam pomaga?

Po popisu osnovnih sredstvih ima Gozdno gospodarstvo Novo mesto 104 osebna vozila, od tega 6 avtobusov in 34 kombijev. Vsa osebna vozila imajo 823 sedežev, kar pomeni, da bi se lahko odpeljali naenkrat vsi delavci delovne organizacije in še bi ostalo okrog petdeset sedežev praznih. Ob koncu oktobra 1984 nas je bilo namreč 771. Približen račun nam pove, da nam samo pri osebnih prevozih pomaga vsak dan 4000 konjskih sil. Velikanski napredek v primerjavi z razmerami pred dobrimi 30 leti, ko je gozdno gospodarstvo premoglo za osebni prevoz en sam avto. Toda tudi ogromno povečanje porabe goriva! Če je vsako vozilo na leto prevozilo

okrog 6000 km in porabilo 600 litrov goriva, smo ga samo za osebni prevoz porabili 60 tisoč litrov, po sedaj veljavni ceni za okrog 6 milijonov dinarjev. Če sodimo po opremljenosti, smo sposobni hitro ukrepati!

Pri prevozu smo si pomagali s 26 tovornjaki s skupno močjo 5167 konjskih sil, za spravilo uporabljamo 58 traktorjev z močjo 3.300 konj, pri sečnji pa je zaposlenih 376 motornih žag s povprečno 4 konjskimi močmi.

Če vse naštetu seštejemo, vzemo, da nam pri proizvodnji pomaga okrog 13.900 »konj«, ki namesto koruze pijejo nafto in bencin. Sicer pa tudi koruza ni poceni!

Kraška jama — naravna drevesničarska hladilnica

Ob vse večjih pritiskih na gozdove se v zadnjem času veča tudi potreba po večji obnovi gozdov. Hiranje jelke, sušenje bresta ter škode, ki jih pruzroča jelen, nam, na žalost, narekujejo povečane potrebe po umetni obnovi. Predvsem v predelu Roga se je pokazalocda brez vnašanja smreke ne gre, kaže pa, da bo delež umetne obnove v tem območju še naraščal.

V zvezi s tem nastaja vprašanje, kako spomladi posaditi čimveč načrtovanih površin. Višji predeli roške planote so namreč pozno v pomlad (še

aprila) pod snegom, otežkočena je priprava tal za pogozdovanje, v drevesnici 600 m niže pa se tedaj že začena rast. Izrazit primer takega vremena je bila pomlad 1984. Da bi bilo še težje, je bila v tem času drevesnica v Podturnu razmočena, kar je onemogočalo strojno izkopavanje. Tako smo začeli saditi šele v drugi polovici aprila in se odločili, da sajenje podaljšamo še do srede maja. Da bi sadike medtem v drevesnici ne odgnale, smo okoli 30.000 sadik po izkopu shranili (26. aprila) v kraški jami Jazbina. Računali smo, da bodo sajenje potegnili v maj tudi drugi roški tozdi, pa se zaradi njihovega nezaupanja do naše »hladilnice« to ni zgodilo. Zaradi tega je v drevesnici ostalo okoli 15.000 sadik, ki za jesensko pogozdovanje niso bile več primerne.

Najprej naj povem, da je bil uspeh sajenja »hlajenih« sadik, ki so bile posajene do 20. maja, enak uspehu sajenja v aprilu. Da bi preizkusili učinkovitost shranjevanje v Jazbini, smo pustili nekaj šopov smrekovih sadik in jih 22. junija 225 posadili v oddelku 21, 17. julija pa 93 v oddelku 102.

Pregled sadik 26. novembra je pokazal takole stanje:

Oddelek 21, sajeno 22. junija:
posajenih 225 sadik
posušilo se je 9 sadik = 4 %
suh vrh je imelo 14 sadik = 6%

V Celjskem zborniku 1984 je izšel članek novomeškega rojaka, višjega gozdarskega tehnika Alojza Mušiča »Vprašanje gospodarjenja z našimi višinskimi smrekovimi gozdovi«.

Iz članka, ki je zanimiv in ga priporočamo v branje, navajamo le odstavek iz sklepne misli, ki govori, kako pomembna in zapisa vredna so strokovna opazanja gozdarskih strokovnjakov iz prakse.

»S trajnim izpopolnjevanjem evidenčne in informativne dejavnosti pri gozdnih obratih in gozdnih gospodarstvih bo dosežen tudi napredek v kvaliteti zbranih podatkov. Kakor podatki o realizaciji programiranih del in ukrepov po oddelkih in odsekih tako so potrebna tudi natančno podana opazanja in odkrivanja pomembno zanimivih pojavov in piblemov, kot jih sproti prinaša gozdarska praksa. Vsak problemsko zanimiv gozd naj bi dobil svoj življenjepis. V tem smislu zbrani podatki bodo zanesljiva podlaga tudi za strokovne publikacije. Ko prebiramo tujo strokovno literaturo, prihajamo do sklepa, da avtorji ne bi dosegli takih kvalitet, če jim ne bi bili na voljo viri iz zapisov in kronik, kot jih vodijo mnoga gozdna gospodarstva že vrsto let. Pri nas smo v tem pogledu na začetku«.

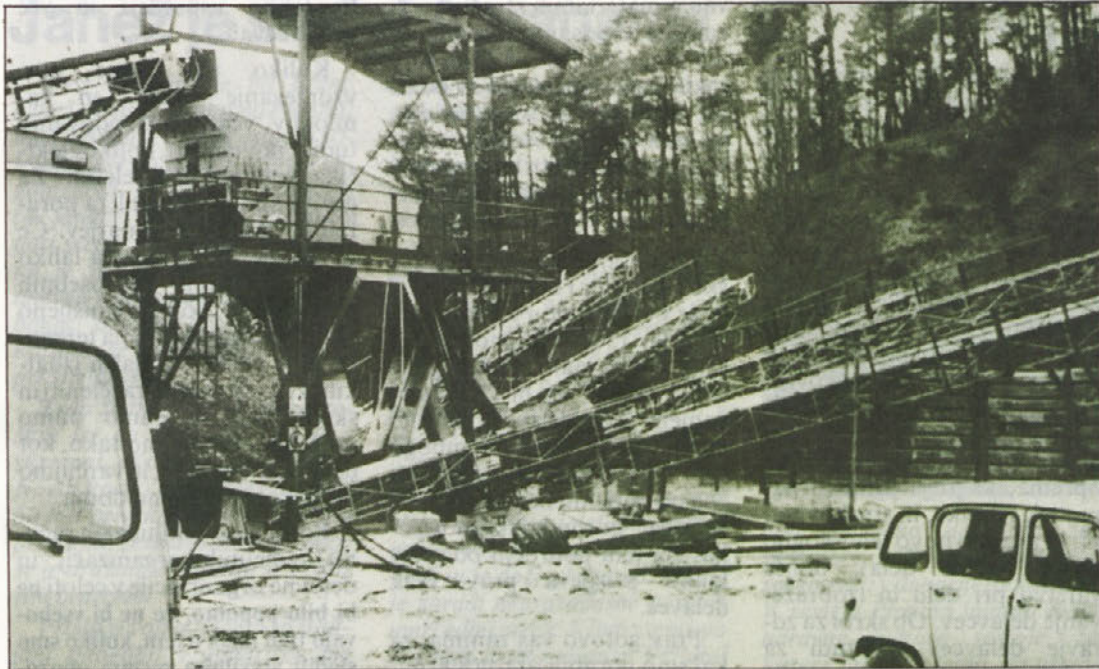
Uredništvo Dolenjskega gozdarja vas vabi, da letos še pogosteje pišete o svojem strokovnem delu, o dognanjih, izkušnjah in opazanjih. Od zrna do zrna...

Vesti

Leta 1984 smo izvozili za 86.999.000 dinarjev lesa. Izkupiček za doma prodan les je znašal 1.029.940.000 din. Najvišjo poprečno prodajno ceno smo dosegli za orehovo hlodovino, 28.139 dinarjev, žal je bila količina neznatna.

Hud mraz v začetku januarja je povzročil zastoj v naši gozdni proizvodnji. Zaradi mraza ne morejo sekati delavci ustavili so se tudi vsi stroji in tovornjaki. Do 15. januarja so poizkušali sečnjo v novomeškem in strasškem tozdu le po dva dni, v Črmošnjicah en dan, v Podturnu in Črnomlju pa sekači letos še niso prišli za žago.

Tudi žaga v Pogancih do 9. januarja zaradi zamrznjene hidravlike ni obratovala.

Pogled na transportne trakove v peskokopu Soteska. Okrog 55.000 kubikov peska so nakopali lani, in kar je skoraj izjema, delali so še sredi decembra.

Oddelek 102, sajeno 17. julija:
posajenih 93 sadik
posušilo se je 12 sadik = 13%
suh vrh je imelo 10 sadik = 11%
neoleseneli
poganjki 23 sadik = 25%

Uspeh sajenja 22. junija je, upoštevajoč letni čas, izredno dober. Dodati je treba, da so se posušile predvsem starejše sadike (2/2), medtem ko je bil uspeh pri mlajših sadikah (2/2) skoraj popoln. Pri 14 sadikah je bil suh le vrh, njegovo vlogo je prevzela ena od vej. Gre za sadike, ki so se jim v času shranjevanja v jazbino popki že odpirali. V prikazu uspeha sajenja vidimo, da je bil na drugi ploskvi izpad pri sajenju nekoliko večji (13%), kar je glede na čas sajenja (17. julij) presenetljivo malo, še posebno, ker gre v tem primeru izključno za starejše sadike (2/3). Izkazalo pa se je, kakor smo pričakovali, da 25% vršnih poganjkov ni olesenelo, zaradi česar obstoja nevarnost zimske pozebe.

Naravni hlad Jazbine nam je v neugodni pomladi v drevesnici omogočil tudi uspešno zapoznelo pikiranje v drugi polovici maja.

Z navedenimi primeri bi bilo nesmiselno dokazovati umestnost sajenja v poletnih mesecih. Pokazali bi radi le to, da je za shranjevanje sadik kraška jama še kako primerna. V višjih predelih roške planote, kjer je začetek vegetacije kasnejši kot v dolini, nam to shranjevanje omogoča podaljšanje sajenja vsaj za 14 dni. To pa je v neugodnih pomladih, kakršna je bila letos, še kako pomembno.

PETER DULAR, dipl. inž.

Strokovne ekskurzije v okviru XVIII. IUFRO kongresa tudi na našem območju

Septembra 1986 bo v Ljubljani XVIII. svetovni kongres IUFRO (mednarodna zveza gozdarskih znanstvenih organizacij). V okviru terenskega dela kongresa bo organizirano na področju Jugoslavije dvajset ekskurzij, ki bodo trajale od štiri do osem dni. Našenekskurzij je prikazati gozdarskim strokovnjakom iz različnih krajev sveta znanstveno delo v gozdarstvu in predelavi lesa, dosežke pri gospodarjenju z gozdovi in predelavi, prenos raziskovalnih rezultatov v prakso ter kulturno-zgodovinske in turistične zanimivosti naše dežele.

Dve od ekskurzij bosta po en dan tudi na našem območju. Na območju tozda Gozdarstvo Straža bodo prikazani doseda-

nji rezultati gospodarjenja z bukovimi sestoji, na območju toka Gozdarstvo Črnomelj pa izkušnje pri gospodarjenju z gozdovi, kjer prevladuje drobna kmečka posest, in dosedanje rezultati premen malodonošnih gozdov.

Priloga in izvedba ekskurzije je strokovno in organizacijsko zahtevna naloga in predstavlja za nosilce svojevrsten izziv in preizkušnjo.

Namen bo dosežen, če se bomo v pripravah čim več naučili, čim več spoznali ter izsledke uporabljali pri našem vsakdanjem strokovnem in organizacijskem delu.

STANE ŽUNIČ, dipl. inž.

V peskokopu: strojnika Franc Škufca in Ignac Rogelj ter vodja peskokopa Zdravko Pucelj.

Stabilizacija, kaj je to?

Morda boste mnenja, da je vprašanje odveč. O gospodarski stabilizaciji je bilo že toliko napisanega in izrečenega, da ni občana, ki bi ne vedel o njej vsaj osnovnih pojmov. Če ne drugače, jo občutimo zaradi vse večjih življenjskih stroškov, ki bolj kot v prejšnjih desetletjih praznijo občanov žep.

Bremen stabilizacije ne občutijo enako vse delovne organizacije. Medtem ko se ene iz leta v leto borijo z izgubami in se večina trdo bori za pozitiven rezultat gospodarjenja, nekatere zaradi objektivnih in subjektivnih okoliščin uspešno gospodarijo in z osebnimi dohodki sledijo rasti življenjskih stroškov.

Stabilizacija pa se tiče vseh. Tistih, ki jim gre dobro, in tistih z izgubami. Nikjer namreč ni gospodarjenje tako dobro, da ne bi moglo biti še boljše. Zavedati se moramo, da stabilizacija pomeni napor za vse, za ene, da se izvlečejo iz izgub, in za druge, da dobre rezultate še izboljšajo.

Stabilizacija se tiče vsakega posameznika v delovni organizaciji, vsak namreč prispeva svojim delom k celotnemu prihodku in vsak z uporabo proizvodnih sredstev, ki so mu dana v uporabo, povzroča stroške, ki zmanjšujejo dohodek. Vsak naj bi zato čimveč proizvedel in kar najmanj porabil. Stabilizacija ne zahteva zmanjševanja osebnih dohodkov, razen ob izredno slabih rezultatih gospodarjenja. Pred

takim ukrepom imamo celo vrsto drugih možnosti, ki se jih moramo zavesti pravočasno in jih izrabiti.

Povečanje učinkovitosti je ena od najkrajših poti do boljšega poslovnega uspeha. Enako število delavcev si bo prizadevalo proizvesti čim več. Podatki o povečanju učinkovitosti ročnih delavcev, zlasti sekačev in voznikov tovornjakov, so nam znani. Za to so zaslužni fizični delavci, vsa boljša in obilnejša strojna oprema, ki jo je prinesel napredek tehnike, in strokovnjaki, ki uvajajo novo tehnologijo (nove načine dela), boljše varstvo pri delu in izobraževanje delavcev. Ob skrbi za zdravlje delavcev pa tudi za vzdrževanje gozdnega reda skokovitega povečanja učinkov pri sečnji ne moremo pričakovati. Toda dragocen je tudi počasnejši napredek. Večje učinkovitosti pa ne bomo dosegli, če se zanj ne bodo prizadevali tudi vsi gozdarski strokovnjaki in ekonomsko-administrativno osebje. Narediti v pisarni čim več, je prav tako pomembno kot v gozdu, za volanom ali na buldozerju. Dobro delati pomeni boljši in hitrejši obračun, boljše analize, boljše organizacijo dela in izogibanje zaposlovanja vedno večjega števila delavcev za to področje dela v delovni organizaciji.

Druga pomembna pot za povečanje dohodka v gospodarski organizaciji je zmanjševanje

vanje materialnih stroškov. Ti znašajo v posameznih temeljnih organizacijah od 22 do 40, v tokih pa zaradi stroškov odkupa, od 56 do 70 odstotkov in so pri vseh večji kot osebni dohodki, saj so ob tričetrtletju znašali 562, osebni dohodki pa 266 milijonov din.

Zmanjšanje materialnih stroškov samo za 1 odstotek pomeni že v tričetrtletju 5,6 milijona dinarjev (560 milijonov starih din), kar ni malo. Seveda pa je težko verjeti, da bi s prizadevanjem vseh delavcev ne bilo možno privarčevati še mnogo več. Varčevanje je torej tudi ena od poti, niti ne pretežka, do večjega gospodarskega uspeha. Na tem področju po svoje lahko prispeva prav vsak delavec.

Prav gotovo vas zanima, za kaj smo porabili okrog 800 milijonov din (kolikor bodo verjetno znašali stroški ob koncu leta) in zanimivo bi bilo, če bi nam naši ekonomisti v eni prihodnjih števil te izdatke dognali, na katerem področju

bi lahko uspešneje in več privarčevali.

Koliko nas stane npr. vzdrževanje strojev in kamionov, včasih poškodovanih tudi iz površnosti, koliko elektrika, rezervni deli, telefon? Za gorivo smo v tričetrt leta porabili 85 milijonov dinarjev. Če ne drugje, bi ga morda lahko nekaj prihranili pri osebnih prevozih z bolj premišljeno razporejenim delom na terenu. In še je postavk v naših izdatkih, ki bi jih morali razčleniti in skržiti na res samo nujno potrebne. Ravnajmo tako, kot da je podjetje naše, in varčujmo tako, kot varčujemo doma.

Poročilo o zaključnem računu temeljnih organizacij in delovne organizacije v celoti ne bi bilo popolno, če ne bi vsebovalo tudi misli o tem, koliko smo sledili številnim resnim opozorilom, zahtevam in načelom gospodarske stabilizacije. Vemo, kaj je to, nekoliko neugodno nam je le, da tudi za ta prizadevanja velja pregovor: »Brez nuje se še čevelj ne obuje.«

RAZPIS zimskega oddiha v Bohinjski Bistrici za leto 1985

od 27. januarja do 2. februarja 1985

od 2. do 9. februarja 1985

od 9. do 16. februarja 1985

od 16. do 23. februarja 1985

od 23. februarja do 2. marca 1985

od 2. do 9. marca 1985

od 9. do 16. marca 1985

od 16. do 23. marca 1985

od 23. do 30. marca 1985

Čas šolskih počitnic od 12. do 27. januarja 1985 smo zaradi prezasedenosti razdelili v tri 5-dnevne termine. V tem obdobju imajo prednost družine s soloobveznimi otroci.

Cene ležišč in turistična taksa

Delavci gozdnega gospodarstva prispevajo za enodnevno uporabo:

— skupnega ležišča 100 din.

— pomožnega ležišča 80 din

in ,

— ležišča v garsonjeri 120 din.

Otroci mlajši od 6 let ne plačajo nič.

Cena za goste, ki niso zaposleni v naši DO, znaša 260 din za ležišče v garsonjeri in 220 din za skupno ležišče.

Turistična taksa znaša za odrasle 25 din dnevno, za otroke od 7. do 14. leta starosti 12,50

din dnevno, za otroke, mlajše od 7 let, turistične takse ni.

Prostori:

— 1 garsonjera s 3 ležišči in 1 pomožnim ležiščem,

— 2 garsonjeri s 4 ležišči,

— 3 postelje na skupnih ležiščih.

Prijavnice so bile poslane vsem temeljnim organizacijam.

V dnevih, za katere razpis ne velja (december in april), bodo letovali tisti, ki si bodo prostor prej zagotovili.

Napotnice za letovanje, ki jih bomo izdali takoj po poteku razpisnega roka, boste prejeli v pisarni vašega tozda. Rezervirano sobo lahko zasedete le z vednostjo oskrbnika doma, ki mu ob prihodu izročite napotnico. Oskrbnica Anica Rozman je v domu vsak dan od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

Rjuhe in prevleke za vzglavnike morate prinesiti s seboj!

Predvidevamo, da bo januarja že na razpolago 8 ležišč v brunarici pri smučišču na Gačah. Podrobne informacije o tej možnosti zimskega oddiha vam bomo posredovali ob dokončanju predvidenih del.

Srečanje slovenskih in hrvaških gozdarjev

V Gozdnem gospodarstvu Novo mesto je bilo 12. decembra lani že tradicionalno srečanje slovenskih in hrvaških gozdarjev v okviru odborov za pridobivanje lesa pri obeh splošnih združenjih gozdarstva.

Navada je, da se na teh srečanjih pokaže del proizvodnega procesa pridobivanja lesa ene od gozdnogospodarskih organizacij (tokrat GG Novo mesto), ki je na tem področju dosegla določen napredek.

Program tega srečanja je obsegal dodelavo lesa listavcev na odpravnem skladišču lesa v tozdu Gozdarstvo Straža, prikaz in šestmesečne izkušnje spravila lesa z zgibnim traktorjem Belt GV-50 na območju tozda Gozdarstvo Črnomelj, gospodarnost in uporabnost različnih gozdarskih transpor-

tnih kompozicij (GTK) v Gozdnem gospodarstvu Novo mesto, mehaniziranost spravila lesa v Gozdnem gospodarstvu Novo mesto v času od 1964 do 1983 leta.

Poleg navedenega so bila na srečanju obravnavana tudi nekatera vprašanja, ki zanimajo obe republiki. Med njimi: jugoslovanski standard gozdnih lesnih sortimentov in normativi fizičnih in strokovno-tehničnih delavcev v gozdarstvu Slovenije, ki jih pripravljamo v okviru panožnega sporazuma gozdarjev Slovenije.

Po mnenju udeležencev, ki jih je bilo 45 (univerzitetni profesorji in inženirji gozdarstva), je srečanje vsebinsko in organizacijsko odlično uspelo.

JOŽE KURE, dipl. inž.

Janež je srečal Abrahama

Pred kratkim je bil Franc Janež, revirni gozdar na Planini, med jubilarji, ki so proslavili 30-letnico zvestobe naši delovni organizaciji. V začetku januarja (4. januar) pa je na življenjski poti srečal Abrahama — dopolnil je 50 let. Sodelavci, ki ga dnevno videvamo v nenehnem gibanju, strumne drže, krepkega koraka, še vedno menimo, da je pri štiridesetih.

Trdo življenje od nežnih otroških let ga je kalilo. Ko je v skromni »Kotarski« družini (v Novih kotih) blizu Prezida pred 50 leti privekal na svet, sta bila pred njim že dva brata in pozneje se je družina obogatila še s četrtem bratcem.

Prišla je vojna. Očeta so Italijani odpeljali v taborišče pri Neaplju, mater s štirimi mladotletnimi otroki pa v taborišče na Rab. Kako je bilo pri srcu materi, ki je gledala v vprašujoče oči otrokom ter slutila bližajočo se smrt od gladi, pa ni imela ko-

ščka kruha? Kako je bilo pri srcu sedemletnemu dečku, ki je že razumeval materino nemoč in brezup ter je v sebi dušil prošnjo za kruh? Mlajši bratec je za vedno ostal na Rabu.

Družina je bila že tradicionalno gozdarska, zato se je tudi Franc odločil za gozdarski poklic. Ko je bil razporejen na prakso, ga je ob treh zjutraj mati spremljala s petrolejko, da je pravočasno prihajal na delo v skoraj štiri ure oddaljen revir.

Tudi ko je prevzel pred 30 leti revir Planino, je bila vas brez elektrike, brez telefona. »Prevozno sredstvo« pa so bile le noge. Tudi tu je doživel dramo, ko mu je zaradi nepravočasne pomoči umrl edini otrok. Kljub vsemu pa je Franc ostal optimist. Vzljudil je svoj revir. Dopolnjeval je svoje znanje, z leti nabiral strokovne izkušnje. Področja, ki so bila pred vojno močno devastirana, da bi se izplačala gozdna železnica Golobinjek—Črnomelj, je

bilo potrebno negovati, zaraščajoče pašnike in košenice spremeniti v donosnejše kulture. V revirju Planina imamo sedaj naravne bukove sestoje, za katere lahko rečemo, da ustvarjajo skoraj maksimalen količinski in vrednostni prirastek. V revirju je osnovano prek 300 ha nasadov, ki dajejo z redčenji že prve donose. Zgrajene so gozdne ceste, gradijo se vlake. V vsem vidimo zagnanost in vloženost delo našega petdesetletnika.

Križišča gozdnih prometnic so opremljena s kašipoti, ki se vklaplajo voloklje. Tudi na ptičice Franc ne pozabi. Krmilnice in

valilnice so po vsem revirju. Pred logarnico na Planini je prava razstava gozdarskega orodja in v njegovi pisarni razne naravne znamenitosti. Svoje delo in življenje je spojil z naravo. V samoupravnih organih in družbenopolitičnem življenju v kolektivu in družbenopolitični skupnosti je med najbolj delavnimi. Skratka mož, ki počitka skoraj ne pozna. Takega papoznamo vsi sodelavci, takega ga je izklesalo življenje.

Ob njegovem jubileju mu vsi sodelavci čestitamo in želimo v prihodnjih letih zdravo in srečno življenje.

TONE FABJAN

Zadrega z zimsko suknjo

Pred leti smo v gostišču Na hribčku pri Dvoru organizirali srečanje naših upokojencev. Pri odhodu sem med mnogimi plašči na obešalniku komaj našel svojega. Vsi so bili namreč temno sive barve, enakega blaga in zelo podobnega kroja. V času konfekcijske izdelave to ni nič čudnega. Moja slutnja, da se to najbrž ne bo dobro izteklo, se je res uresničila. K meni je namreč prihitel Anton A. in razburjen povedal, da ima Alojz F. njegov plašč in da ga noče dati nazaj.

»Pa ste res prepričani, da je vaš?« ga vprašam.

»O tem ni nobenega dvoma, saj ga vendar zelo dobro poznam,« mi zatrdi.

Odšel sem takoj k Alojzu F., ki je ravnokar hotel, oblečen v suknjo, vstopiti v avtobus. Na enako vprašanje dobim enak odgovor. Nobeden od njiju ni hotel popustiti in moža sta se pričela že kar precej glasno pogovarjati. Najbolj čudno pri tej zadevi pa je bilo to, da ni šlo le za zamenjavo, temveč da drugega plašča sploh ni bilo. Torej bi bil zadnji sploh brez njega. Pol upokojencev je »navijalo« za enega in pol za drugega.

Prišel sem logično razmišljati in prišel do zaključka, da je

plašč gotovo od precej starejšega Alojza, saj mu je pristajal kot ulit. Pa še nekaj pomembnejšega. Prišel je na srečanje od najbolj daleč. Potoval je najprej do Novega mesta z vlakom in potem naprej na zbirališče v Podturnu z avtobusom. Malo verjetno je, da bi starejši človek odšel pozimi na tako dolgo pot brez tople suknje. Nasprotno pa je bil A. A. doma v Podturnu.

Komaj smo ju spravili v avtobus. Tako je Alojz F. odšel domov v suknji, tisti drugi pa je izjavil, da bo šel takoj na milico. Res nerodna zadeva. Še pred nekaj minutami smo si vsi nazdravljali in veselo peli, zdaj pa tak konec!

Drugi dan proti poldnevu zazvonil v moji pisarni telefon. Na drugem koncu žice je bil Alojz F.

»Tovariši inženir, tako mi je nerodno,« je pričel z žalostnim glasom. »Danes sem svoj pravi plašč našel doma. Povejte, prosim, takoj ljubemu Antonu, da se mu iz vsega srca opravičujem. Po nekemu mu bom njegov plašč takoj poslal. Kaj hočete, star sem in pozabljiv.«

»Že dobro, že dobro. Vse bom uredil.« Potem sem mu za spodbudo še rekel: »Morda ste res pozabljiv, zato pa imate kljub letom še zelo mladostno vroče srce. Precej mlajši bise že takoj na domačem pragu stresel od mraza in se vrnil nazaj po plašč.«

SLAVKO KLANČIČAR

TELEFONIJADA

(Kozerija)

Potem ko sem ves pretekli teden in še naslednjega pol po tri ure dnevno brezuspešno vrtel telefonsko številko nekega podjetja v Ljubljani, somi pričeli počasi popuščati živci. Tistim mojim sodelavcem v sosednjih pisarnah, ki so tudi želeli klicati ven in so ves čas prežali, kdaj bom za hip odložil slušalko, pa morda že prej. Tako je to, če telefoniraš kam iz našega konca.

Dobesedno sem se, kot se temu reče, vsedel na telefon. Od jeze nad stalno zasedenimi zvezami sem sklenil, da bom zapisal v dnevnik dela, koliko časa sem telefoniral, pa sem se že isti trenutek premislil. To bi lahko prebral naš organizator dela v podjetju, ki vedno nekaj brska po naših poročilih in analizira. Prav gotovo bi mi takoj znižal ponder za izračun osebne dohodke, saj je znano, da telefonisti nikjer nimajo visokih plač.

Tudi moj sodelavec v pisarni je bil že prav na koncu s potrpljenjem zaradi stalnega zvonjenja in mojih jeznih pripomb. Pa je bruhnilo iz njega:

»Prej bi verjetno dobil papeža v Rimu ali pa celo našega

predsednika predsedstva v Beogradu.«

»Ej, ti, to pa ni slaba ideja, sem vzkliknil. No, papeža sem seveda takoj izločil, čeprav bi se z njim lahko pogovoril kar po domače, ker menda zna slovenščino. Glede predsednika pa sem dejal:

»Veš kaj, dobi no tisto številko v Beogradu, pa bom poiskoval.«

Drugi dan sem najprej za ogrevanje eno uro vrtel staro številko, potem pa poklical še tisto, ki mi jo je sodelavec res preskrbel. Že pri drugem poiskusu je v slušalki nekaj zaškrbljalo in prijeten ženski glas je v srbohrvaščini zažvrgolel: »Tu pisarna predsednika predsedstva.«

Pošteno sem se prestrašil in od presenečenja me je kar stisnilo v grlu.

»Oprostite, napačna številka,« sem zajecjal in hitro odložil slušalko.

Kaj pa naj bi drugega tudi storil! Naj bi mar predsednika gnjavil s tem, kako imamo pri nas slabe telefonske zveze?

Morda pa je bila za druge zadeve to kar prava številka in sem tako zamudil priložnost.

SLAVKO KLANČIČAR, dipl. inž.

(Nadaljevanje in konec)

Proti koncu vojne so postale potrebe po drveh in gradbenem lesu vse večje, partizansko gozdarstvo pa na dolenjskem vojnem območju vse bolj podobno gospodarski organizaciji. Po navodilih in pod vodstvom gozdarjev je potekalo izkoriščanje gozdov, obratovala pa so tudi že vse sposobne vodne žage.

Jožeta Zupančiča je 18. januarja 1945 predsedstvo SNOS, komisija za upravo narodne imovine, uradno imenovala za upravnika posestva Auersperg-Soteska. Iz blagajniškega dnevnika decembra 1944 z navedenimi dohodki in izdatki je razvidno, da so sadove posestva dobile povečini bolnice in partizanska vojska. Obračun za pomembnejše življenjske potrebščine je bil narejen po ceniku, ki ga je 5. novembra 1944 izdal odtok za prehrano pri predsedstvu SNOS, natiskala pa partizanska tiskarna Triglav. Denarna enota je bil lirski bon. Kilogram vola, žive teže, je veljal 12 l., kilogram govedine I. vrste 22 l.b., kilogram svinjske masti pa 100 l.b. Pšenica je bila po 8 l.b., pšenična moka 12 l.b., krompir po 3 in mleko prav tako po 3 l.b. Za liter žganja je bilo treba odšteti 90, torej le

malo manj kot za prv. drv na cesti, ki so veljala 100 l.b. Prav zanimivo je primerjati razmerje med cenami tedaj in sedaj. Predsedstvo SNOS je s cenikom življenjskih potrebščin preprečilo prekupčevanje. Saj so se, kakor v vsaki vojni in v pomanjkanju, pojavljali špekulanti. Cenika so se držali tudi gozdarji, ki so o vsem prometu z lesom in s kmetijskimi pridelki z bivšega Auerspergovega posestva vodili natančne, a preproste blagajniške dokumente.

Bližal se je konec vojne. Gozdarji so se že pripravljali na delo v svobodnih gozdovih. Bodočnost je pokazala, da so bile priprave še kako potrebne. Sledila so leta, najtežja od 1948 do 1951, ko so gozdovi morali nositi veliko breme gospodarske krize, v kateri se je znašla nova Jugoslavija. Naloga gozdarjev je bila dati iz gozdov kar največ, a jih vendar ne pretirano izčrpati. Naše znance, partizanske gozdarje najdemo tedaj na vseh ključnih mestih, od zveznega do republiškega ministrstva za gozdarstvo, na gozdnih gospodarstvih in upravah v vsej Sloveniji. Gozdarskim inženirjem in šolanim gozdarjem, kot so bili Adamič, Čarman, Fric in Mulej, so pri delu uspešno pomagali

nekdanji gozdni delavci Alojz Obreza, Ludvik Oblak in Alojz Senica, ki so se izločali s praktičnim delom med vojno pod vodstvom inženirja Sevnika in službovali v dolenjskih gozdovih še dolga leta po osvoboditvi.

S tem zaključimo z zapisom o dolenjskih gozdarjih v na-

rodnoosvobodilnem gibanju, zavedajoč se, da še daleč ni popoln niti po opisu dela niti ni zajel vseh gozdarjev. Mnogo jih je že pomrlo in so o njih govorili le svojci, katerih spomini pa so že močno obledeli.

Konec
TONE VIRANT

GENIK ŽIVLJENJSKIH POTREBŠČIN

Na temelju čl. 1. Odloka o ureditvi cen življenjskih potrebščin in kaznovanju kršilcev z dne 23. VIII. 1944 izdaja Odtok za prehrano pri Predsedstvu SNOS sledeči maksimalni cenik - veljaven za vse ozemlje Slovenije:

I. Živina:		V. Moka:	
	lirski boner		lirski boner
Volil I. vrste kg žive teže	12	Pšenična, bela kg	12
II.	10	enotna	10
Jančič, telica I.	13	Zrna	8
II.	11	Ajdova	14
za reje in plemo	16	Koruzna	7
Krave I. vrste	10	Karuzna zdrob	8
II.	8		
III.	5		
za plemo	16		
Telata I. vrste	13		
II.	12		
za plemo	18		
Pradeli nad 120 kg	32		
pod 120	28		
II. Meso:		VI. Povrtine in razno:	
	lirski boner		lirski boner
Ovečina I. vrste kg	22	Krompir	3
II.	20	Pislo	9
Telatina I.	20	Zelje, sveže	2
II.	22	Kislo	4
Drobovina, goveja	10	Rjane, kisla	3
telca	15	Cebula	3
Svinjina, sveža	44	Cesen	9
		Kis, sadni liter	7
		vinski	12
		Gobe, suhe kg	50
		Med	70
		Sir	40
		Mleko liter	3
III. Maščobe:		VII. Krmila:	
	lirski boner		lirski boner
Svinjska mast, kisle kg	100	Korenje kg	1
ovčjaka	72	Trava	0,50
Zrnka	70	Pena	0,50
Slečina, sveža	50	Ovčji	2,50
Maslo surovo	92	Deležje	2
kuhana	110	Siro, kislo	1,25
Laj, zveeli	32	sladka	1,80
topljeni	48	Slama	0,90
Olje, semensko liter	84		
IV. Žita:		VIII. Sadje:	
	lirski boner		lirski boner
Pšenica kg	8	Jabolka, izbrana kg	7
RI, soržica	7	melana	5
Jelmen	5	Ovčji, cel	13
Koruzna	6	Sušto sadje	30
Ajda	7		
Prasa	7		
Oves	4,50		
Jelprenj	9		
Kako	10		
IX. Pijače:		X. Kurivo:	
	lirski boner		lirski boner
Zganje liter	90	Drvo, mehka, suha prv. jca. avtocesta	100
Vino, sortirano	20	trda	150
melano	17	Ogije, bukovo kg	2,00
Sodjavec	10		

Označene cene veljajo kot maksimalne cene pri producentu. Cirovskim, zadržnim obratom in prodajalcem na trgu določijo pristojni Okrožni IO ali OF odbori primern približek k označeni maksimalni ceni. Gospodarski odtoki IO odn. OF odborov, trgovski, združni in gostilniški obrati morajo imeti v svojih obratnih prostorih stalno izobčen cenik življenjskih potrebščin na vidnem mestu. Val doseđanji ceniki so s tem razrešeni. Maksimalni cenik postane obvezen z objavo.

Št. 141/45 - vseboda narodi!
Dne 5. novembra 1944. Za Predsedstvo SNOS - Odtok za prehrano
Natašnik odaska: dr. Stane Pavčič, L. J.

Tab. št.	Ime in priimek	Vošča	Opna	mezala	Skupni	Laslovski
		pr	velo	na uo	živošč	podpis.
1	Korci Smarjca	6	Leber	5	30	Korci Smarjca
2	Lovarič Lina	2 1/2	"	"	13	Lovarič Lina
3	Bučič Pepca	6	"	"	30	Bučič Pepca
4	Kapušičič Pepca	6	"	"	30	Kapušičič Pepca
5	Kapušičič Lina	6	"	"	30	Kapušičič Lina
6	Korab Franca	6	"	"	30	Korab Franca
7	Pavonič Marija	6	"	"	30	Pavonič Marija
8	Korab Marija	2 1/2	"	"	13	Korab Marija
9	Korab Marija	6	"	"	30	Korab Marija
10	Korab Lina	2 1/2	"	"	13	Korab Lina

Tab. št.	Stavba	Ime	Prostornost	Urednik	Urednik	Les	Les	Les	Les	Les	Les
1.	146	39	Lina Korab	600	20	20	400			100	
2.	157	42	Korab Lina	300	20	5	60			66	
3.	147	43	Jože Lovarič	20	20	15	300			330	
4.	209	44	Pepca Bučič	20	20	6	120			120	
5.	"	45	Lina Kapušičič	20	20	8	160			176	
6.	"	46	Pepca Kapušičič	20	20	4	80			88	
7.	25	47	Marija Korab	20	20	15	300			330	
8.	"	48	Lina Korab	20	20	4	80			128	
						80	1600			1720	
						80	1600			1600	
						80	1600			1720	

DOLENJSKI GOZDAR

Glasilo izdaja delavski svet gozdnega gospodarstva Novo mesto - Odgovorni urednik: ing. Janez Penca, Uredniški odbor: Mirko Bajt, Franc Bartolj, Tone Fabjan, ing. Jože Falkner, ing. Slavko Klančičar, Uroš Kastelic, Matija Mazovec, ing. Jernej Piškur, Janez Šebenik, Angelbert Tesari. Izhaja enkrat na mesec v 1000 izvodih. Uredništvo: Novo mesto, Gubčeva 15 - Časopisni stavek, filmi in prelom DITC Novo mesto, TOZD Grafika; tisk TOZD Tiskarna Novo mesto.